

PREZES

REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 9 sierpnia 2016 r.

Znak: WK-610/10/4/16

Pan
Arkadiusz Ziemba
Wójt Gminy
Bobrowniki

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 19 kwietnia do 24 maja 2016 r. kontrolę kompleksową Gminy Bobrowniki za okres od 1 stycznia 2012 r. do 24 maja 2016 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym przez p. Arkadiusza Ziembę – Wójta Gminy Bobrowniki w dniu 15 czerwca 2016 r. oraz przez p. Barbarę Ferdyn – Skarbnika Gminy w dniu 14 czerwca 2016 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

Poniżej przedstawiam stwierdzone nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do treści art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561).

W zakresie udzielania zamówień publicznych:

- *W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w 2013 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego p.n.: „Rozbudowa Przedszkola Publicznego w Rogoźniku wraz ze świetlicą profilaktyczną”, stwierdzono, że zamawiający zaniechał wezwania wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza do uzupełniania dokumentów (oświadczeń), co dotyczyło wykazu wykonanych robót budowlanych pomimo faktu, że wykazane w wykazie roboty budowlane nie potwierdzały spełnienia opisanego przez zamawiającego warunku udziału w postępowaniu w zakresie wiedzy i doświadczenia. Zamawiający nie zwrócił się ponadto do wykonawcy o złożenie wyjaśnień na temat dokumentów pomimo, iż wykaz wykonanych robót zawierał informacje sprzeczne z treścią załączonych referencji. Powyższe naruszało art. 26 ust. 3 i ust. 4 ustawy dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), zgodnie z którymi zamawiający wzywa wykonawców, którzy w określonym terminie nie złożyli wymaganych przez zamawiającego oświadczeń lub dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu, albo którzy złożyli te oświadczenia i dokumenty zawierające błędy, do ich złożenia w wyznaczonym terminie, chyba że mimo*

ich złożenia oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne byłoby unieważnienie postępowania. Złożone na wezwanie zamawiającego oświadczenia i dokumenty powinny potwierdzać spełnianie przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu, nie później niż w dniu, w którym upłynął termin składania ofert. Zamawiający wzywa także, w wyznaczonym przez siebie terminie, do złożenia wyjaśnień dotyczących oświadczeń lub dokumentów dotyczących potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu.

W powyższym postępowaniu, w zakresie warunku wiedzy i doświadczenia zamawiający żądał, aby wykonawcy wykazali wykonanie minimum trzech robót budowlanych polegających na budowie budynku o kubaturze nie mniejszej niż 480 m³, wyposażonych w instalację elektryczną, wodociągowo – kanalizacyjną i centralnego ogrzewania.

Wykonawca wykazał wykonanie czterech robót budowlanych, przy czym jedynie dwie spośród nich były zgodne z wymaganiami zamawiającego. Pozostałe wskazane roboty budowlane to:

* budowa e-hotelu w Katowicach wraz z instalacjami o kubaturze 8.000 m³ i wartości 485.000 zł, przy czym z załączonych referencji wynika, że wykonawca wykonywał w ramach zadania „prace budowlane związane z realizacją E-hotelu w Katowicach” wyłącznie roboty polegające na: wykonaniu elewacji metodą lekką mokrą (wełna oraz styropian), wykonaniu przykrycia dachu membraną EPDM, robót murarskich w ilości 3.320 m², robót tynkarskich w ilości 1.560 m², robót związanych z montażem stolarki otworowej o powierzchni szkła 350 m². Z załączonych do oferty dokumentów nie wynika, ażeby wykonawca zrealizował w ramach tego zadania wymaganą przez zamawiającego budowę budynku wyposażonego w instalację elektryczną, wodociągowo – kanalizacyjną i centralnego ogrzewania;

* wykonanie budowy kompleksowej osiedla domków jednorodzinnych metodą tradycyjną wraz z instalacjami elektrycznymi, wod-kan i c.o., o kubaturze ≈ 700 m³ oraz wartości 1.500.000,00 zł. Jako datę wykonania zadania wskazano w wykazie robót okres od 4 marca 2008 r. do 30 listopada 2011 r. Wykonawca załączył wystawione przez odbiorcę robót referencje, z których wynika, że prace polegały na budowie kompleksów budynków o powierzchni przekraczającej 1.500 m² oraz kubaturze przekraczającej 5.000 m³. Z referencji wynika, że prace odbywały się w latach 2009 - 2011. Ponadto, referencje wystawiono z datą 3 stycznia 2011 r., a wskazano w nich, że prace budowlane odbywały się w latach 2009 - 2011. W wykazie robót natomiast wykonawca stwierdza, że roboty wykonano w okresie od 4 marca 2008 r. do 30 listopada 2011 r. Tym samym, pomiędzy treścią wykazu a treścią referencji zaistniały rozbieżności co do czasokresu realizacji robót. Ponadto data wystawienia referencji to 3 stycznia 2011 r., jak wskazano natomiast w wykazie roboty realizowane były w okresie do 30 listopada 2011 r.

Postępowanie przeprowadziła komisja przetargowa powołana na mocy zarządzenia Nr OK.0050.93.2013 Wójta Gminy Bobrowniki z dnia 2 lipca 2013 r.

- W zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania wszczętego w czerwcu 2013 r. o udzielenie zamówienia publicznego p.n.: „Świadczenie usług odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie Gminy Bobrowniki” stwierdzono, że zamawiający zaniechał zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zmianie treści ogłoszenia o zamówienie, w związku z istotną zmianą postanowień specyfikacji istotnych warunków zamówienia w zakresie opisu przedmiotu zamówienia. Powyższym naruszono art. 38 ust. 4a pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), zgodnie z którym jeżeli w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego zmiana treści specyfikacji istotnych

warunków zamówienia prowadzi do zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu, zamawiający zamieszcza ogłoszenie o zmianie ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych - jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8.

Zamawiający nieprawidłowo opisał przedmiot zamówienia w pierwotnej wersji specyfikacji istotnych warunków zamówienia i ogłoszeniu o zamówieniu z dnia 13 czerwca 2013 r. Zamawiający dopiero w udzielonym dnia 19 czerwca 2013 r. wyjaśnieniu treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia wskazał wykonawcom przedział ilości osób zamieszkujących poszczególne nieruchomości jednorodzinne i w zabudowie blokowej, co pozwoliło wykonawcom prawidłowo obliczyć ilość pojemników i worków na odpady a tym samym wycenić i przygotować ofertę. Pomimo powyższej zmiany w zakresie opisu przedmiotu zamówienia nie dokonano odpowiedniej zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu.

Postępowanie przeprowadziła komisja przetargowa powołana na mocy zarządzenia Nr OK.0050.62.2013 Wójta Gminy Bobrowniki z dnia 13 maja 2013 r. Członkowie komisji przygotowali specyfikację istotnych warunków zamówienia z dnia 13 maja 2013 r. Specyfikację zaopiniował pozytywnie Kierownik Referatu Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej. Specyfikację istotnych warunków zamówienia zatwierdził: p. Arkadiusz Ziemia – Wójt Gminy Bobrowniki w dniu 12 czerwca 2013 r.

– W zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania wszczętego w październiku 2013 r. o udzielenie zamówienia publicznego p.n.: Świadczenie usług odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie Gminy Bobrowniki” stwierdzono, że:

- zamawiający zaniechał przekazania Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenia dodatkowych informacji, w związku z istotną zmianą postanowień specyfikacji istotnych warunków zamówienia w zakresie opisu przedmiotu zamówienia, a także nie przedłużył, w związku z powyższą zmianą terminu składania ofert.

Powyższym naruszono art. 38 ust. 4a pkt 2 oraz art. 12a ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanymi przepisami jeżeli w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego zmiana treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia prowadzi do zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu, zamawiający przekazuje Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenie dodatkowych informacji, informacji o niekompletnej procedurze lub sprostowania, drogą elektroniczną, zgodnie z formą i procedurami wskazanymi na stronie internetowej określonej w dyrektywie - jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8.

Jeżeli zmiana, treści ogłoszenia jest istotna, w szczególności dotyczy określenia przedmiotu, wielkości lub zakresu zamówienia, kryteriów oceny ofert, warunków udziału w postępowaniu lub sposobu oceny ich spełniania, zamawiający przedłuża termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub termin składania ofert o czas niezbędny na wprowadzenie zmian we wnioskach lub ofertach, z tym że w postępowaniach, których wartość jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, termin składania:

1) ofert nie może być krótszy niż 22 dni od dnia przekazania zmiany ogłoszenia Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej - w trybie przetargu nieograniczonego;

2) wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu nie może być krótszy niż 30 dni, a jeżeli zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia niż 10 dni od dnia przekazania zmiany ogłoszenia Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej - w trybie przetargu ograniczonego lub negocjacji z ogłoszeniem.

Zamawiający nieprawidłowo opisał przedmiot zamówienia w pierwotnej specyfikacji istotnych warunków zamówienia i ogłoszeniu o zamówieniu. Zamawiający dopiero w udzielonym dnia 3 grudnia 2013 r. wyjaśnieniu do treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia wskazał wykonawcom przedział ilości osób zamieszkujących poszczególne nieruchomości jednorodzinne i w zabudowie blokowej, co pozwoliło wykonawcom prawidłowo obliczyć ilość pojemników i worków na odpady a tym samym wycenić i przygotować ofertę. Pomimo powyższej zmiany w zakresie opisu przedmiotu zamówienia nie dokonano odpowiedniej zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu, a w konsekwencji nie wydłużono terminu składania ofert.

- zamawiający zaniechał zwrócenia się do wykonawcy, którego oferta oznaczona została numerem 1, o udzielenie wyjaśnień dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny, w celu ustalenia czy oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia, czym naruszono przepis art. 90 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamawiający dokonał powyższych czynności dopiero w wyniku uznania zarzutów odwołania złożonego do Krajowej Izby Odwoławczej przez wykonawcę, którego oferta oznaczona została numerem 2.

Postępowanie przeprowadziła komisja przetargowa powołana na mocy zarządzenia Nr OK.0050.153.2013 Wójta Gminy Bobrowniki z dnia 21 października 2013 r. Członkowie komisji przygotowali specyfikację istotnych warunków zamówienia z dnia 24 października 2013 r. Specyfikację zaopiniował pozytywnie Kierownik Referatu Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej. Specyfikację istotnych warunków zamówienia zatwierdził: p. Arkadiusz Ziemia – Wójt Gminy w dniu 31 października 2013 r.

- W zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania wszczętego w maju 2014 r. o udzielenie zamówienia publicznego p.n.: „Świadczenie usług odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie Gminy Bobrowniki”, stwierdzono że zamawiający nieprawidłowo opisał przedmiot zamówienia w specyfikacji istotnych warunków zamówienia i ogłoszeniu o zamówieniu przekazanym do publikacji Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich w dniu 21 maja 2014 r., co było niezgodne z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.), zgodnie z którym przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty.

Opisując przedmiot zamówienia zamawiający zaniechał wskazania minimalnej i maksymalnej ilości odpadów komunalnych przewidzianych do odbioru i zagospodarowania, ilości odpadów selektywnie segregowanych w podziale na frakcje oraz informacji o ilości odpadów zebranych w latach poprzednich (w tym odpadów ulegających biodegradacji).

Zamawiający dokonał zmiany treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz ogłoszenia o zamówieniu w zakresie opisu przedmiotu zamówienia w rezultacie złożenia przez wykonawcę dnia 2 czerwca 2014 r. odwołania wobec czynności zamawiającego polegającej na dokonaniu nieprawidłowego opisu przedmiotu zamówienia. Zamawiający

uznał zarzuty podniesione w odwołaniu w zakresie opisu przedmiotu zamówienia pismem z dnia 17 czerwca 2014 r.

Obowiązek opisanie przedmiotu zamówienia w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz ogłoszeniu o zamówieniu wynika odpowiednio z art. 36 ust. 1 pkt 3 i art. 41 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Postępowanie przeprowadziła komisja przetargowa powołana na mocy zarządzenia Nr OK.0050.104.2014 Wójta Gminy Bobrowniki z dnia 21 maja 2014 r. Członkowie komisji przygotowali specyfikację istotnych warunków zamówienia z dnia 21 maja 2014 r. Specyfikację zaopiniował pozytywnie Kierownik Referatu Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej. Specyfikację istotnych warunków zamówienia w dniu 21 maja 2014 r. zatwierdził p. Arkadiusz Ziemia – Wójt Gminy Bobrowniki.

– W zakresie przygotowania i przeprowadzenia ośmiu postępowań w 2014 r. o udzielenie w trybie z wolnej ręki zamówień publicznych (z okresem obowiązywania od stycznia do października 2014 r.), których przedmiotem było „ Świadczenie usług odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie Gminy Bobrowniki” stwierdzono, że:

- zamawiający udzielił zamówień w trybie z wolnej ręki, pomimo faktu, iż nie zachodziły przesłanki udzielania zamówień w tym trybie, czym naruszono art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych w związku z art. 6f ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.), zgodnie z którą zasadą jest, że umowę na wykonanie ww. usługi zawiera się z przedsiębiorcą wybranym w drodze przetargu. W przypadku rozwiązania umowy na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany niezwłocznie zorganizować przetarg, natomiast w celu zapewnienia odbierania odpadów komunalnych z terenu gminy, do czasu rozstrzygnięcia przetargu, gmina zapewnia te usługi w trybie zamówienia z wolnej ręki zgodnie z ustawą - Prawo zamówień publicznych. W myśl natomiast powołanego przepisu art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamawiający może udzielić zamówienia z wolnej ręki, jeżeli ze względu na wyjątkową sytuację niewynikającą z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której nie mógł on przewidzieć, wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia, a nie można zachować terminów określonych dla innych trybów udzielenia zamówienia. W opisywanej sytuacji nie miało miejsce rozwiązanie umowy na odbieranie odpadów komunalnych. Umowa bowiem, opisana powyżej i oznaczona numerem OŚ.7030.3.2013/1 z dnia 8 lipca 2013 r., obowiązywała w okresie od dnia jej zawarcia do dnia 31 grudnia 2013 r., tym samym nie zachodziła przesłanka zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 6f ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Co do przesłanek udzielenia zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, wyjątkowość sytuacji o której mowa w tym przepisie nie może wynikać z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, a sytuacji tej nie mógł on przewidzieć. W przypadku tej usługi zamawiający przekazał ogłoszenie o zamówieniu w trybie przetargu do publikacji Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich dopiero w dniu 31 października 2013 r. Termin składania ofert wyznaczono na dzień 10 grudnia do godziny 12.00. Zamawiający musiał więc liczyć z faktem, że zobligowany będzie do rozstrzygnięcia postępowania i zawarcia umowy z terminem obowiązywania od dnia 1 stycznia 2014 r. Zgodnie z art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, najszybszy możliwy

termin zawarcia umowy w sprawie opisywanego zamówienia publicznego to 10 dni, liczone od dnia przesłania zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty. Tym samym, w celu zapewnienia realizacji obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie od dnia 1 stycznia 2014 r., zamawiający winien dokonać wyboru oferty w okresie od 10 do maksymalnie 21 grudnia (przy założeniu, że podpisanie umowy nastąpi 31 grudnia a wykonawca będzie w stanie podjąć niezwłocznie realizację usługi). Zatem, w przypadku zastosowania przez zamawiającego instytucji wyjaśnienia treści czy uzupełnienia dokumentów (oświadczeń) na potwierdzenie przez wykonawców spełnienia warunków udziału w postępowaniu zachowanie ww. terminu mogło napotkać utrudnienia. Natomiast w przypadku złożenia przez wykonawcę odwołania na którymkolwiek etapie postępowania, skuteczne przeprowadzenie postępowania i zawarcie umowy wobec faktu, że ogłoszenie o zamówieniu przesłane zostało do publikacji dnia 31 października, w powyższym terminie było niemożliwe. Sugestie dotyczące terminu rozstrzygnięcia postępowania ustawodawca zawarł w art. 85 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo zamówień publicznych, gdzie jako termin związania ofertą wskazano okres nie krótszy niż 60 dni. W postępowaniu wszczętym 31 października 2013 r. zamawiający nieprawidłowo opisał przedmiot zamówienia a ponadto zaniechał czynności zmierzających do ustalenia, czy oferta jednego z wykonawców zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia, które to zaniechanie było przedmiotem środka ochrony prawnej w postaci odwołania. Przedmiotowe postępowanie zostało unieważnione. Tym samym, jak wynika z powyższego przesłanki udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki nie zachodziły, gdyż przyczyny tej sytuacji leżały po stronie zamawiającego, co zamawiający winien przewidzieć.

- w aktach sprawy brak było protokołów postępowania dla ośmiu postępowań w trybie z wolnej ręki. Zgodnie z art. 96 ust. 1 oraz art. 97 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz postanowienia załącznika nr 6 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenia zamówienia publicznego (Dz.U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.), w trakcie prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający sporządza pisemny protokół postępowania o udzielenie zamówienia, który przechowuje wraz z załącznikami przez okres 4 lat od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia, w sposób gwarantujący jego nienaruszalność.

- zamawiający nie wyegzekwował od wykonawców zamówień udzielanych w trybie z wolnej ręki (dwa podmioty) oświadczenia o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu, czym naruszono art. 68 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Umowy w sprawie zamówienia publicznego udzielanego w trybie z wolnej ręki zawierałi: p. Arkadiusz Ziemia - Wójt Gminy Bobrowniki (cztery umowy) i p. Agnieszka Pilarek-Słabikowska – były Zastępca Wójta Gminy Bobrowniki (cztery umowy).

Obowiązki w zakresie dokumentowania postępowań w trybie z wolnej ręki należały do pracowników Referatu Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej, nad którymi nadzór sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Bobrowniki w zakresie przygotowania i przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych, stosownie do art. 12a ust. 2, art. 26 ust. 3 i ust. 4, art. 29 ust. 1, art. 36 ust. 1 pkt 3, art. 38 ust. 4a, art. 41 pkt 4, art. 67 ust. 1 pkt 3, art. 68 ust. 2,

art. 90 ust. 1, art. 96 ust. 1 i art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenia zamówienia publicznego (Dz.U. z 2010 r. Nr 223, poz. 1458), a także z art. 6f ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2016 r. poz. 250), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki mieniem:

- *W postępowaniach dotyczących sprzedaży nieruchomości, dokonanych na mocy umów: akt notarialny Rep A nr 2760/2014 z dnia 30 maja 2014 r., akt notarialny Rep A nr 6656/2012 z dnia 9 listopada 2012 r., akt notarialny Rep A nr 3790/2013 z dnia 27 sierpnia 2013 r., stwierdzono, że w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży nie zawarto opisu nieruchomości, co było niezgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.).*
- *Zaniechano sporządzenia i opublikowania wykazu nieruchomości w związku z ustanowieniem prawa użytkowania wieczystego gruntu oraz nieodpłatnego przeniesienia własności budynku, na podstawie aktu notarialnego Rep A nr 6317/2015 z dnia 10 listopada 2015 r., czym naruszono art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2014 r. poz. 518 z późn. zm.). Zgodnie z powołanym przepisem, właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości m. in. przeznaczonych do oddania w użytkowanie wieczyste. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.*

Przygotowanie dokumentacji związanej z gospodarowaniem nieruchomościami należało do pracowników Referatu Mienia Komunalnego i Zagospodarowania przestrzennego. Gospodarowanie gminny zasobem nieruchomości należało do p. Arkadiusza Ziembę - Wójta Gminy Bobrowniki.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Bobrowniki w zakresie przygotowania i publikowania wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży lub do oddania w użytkowanie wieczyste, stosownie do art. 35 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r., poz. 1774 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz.885 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- *Gmina Bobrowniki zawarła umowę o kredyt w rachunku bieżącym nr 21311/143/2015 z dnia 1 lipca 2015 r., w którym upoważniono bank do dysponowania rachunkiem bankowym Gminy w celu zabezpieczenia kredytu. Powyższe było niezgodne z art. 264 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem w celu zabezpieczenia kredytu nie można udzielać pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jednostki samorządu terytorialnego.*

W § 10 ww. umowy wprowadzono zapisy o treści: „Niespłaconą w terminie kwotę kredytu Bank w dniu następnym po wyznaczonym terminie spłaty, przenosi na rachunek zadłużenia przeterminowanego”, z kolei: „Niespłacone w terminie odsetki od kredytu Bank ewidencjonuje na rachunku nie spłaconych należności z tytułu odsetek i przystępuje do ich ściągania z wpływów na rachunek bieżący bez dyspozycji Kredytobiorcy”.

Powyższą umowę o kredyt, która obowiązywała do dnia 31 grudnia 2015 r., podpisał p. Arkadiusz Ziemia – Wójt Gminy Bobrowniki, przy kontrasygnacie p. Barbary Ferdyn – Skarbnika Gminy Bobrowniki.

Wniosek nr 3

Ustanawiać zgodnie z prawem zabezpieczenia spłat kredytów zaciągniętych przez Gminę Bobrowniki, stosownie do art. 264 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W 2015 r. nieprawidłowo zamknięto konta księgi głównej jednostki Urzędu Gminy, Bobrowniki saldami dwustronnymi, zamiast saldem jednostronnym. Powyższe dotyczyło kont: 800 „Fundusz jednostki” i 860 „Wynik finansowy”. Naruszono tym zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.) oraz zarządzeniu Nr OK 120.12.2015 Wójta Gminy Bobrowniki z dnia 23 marca 2015 r. w sprawie wprowadzenia jednolitego tekstu polityki rachunkowości dla Urzędu Gminy Bobrowniki ze zmianami. Zgodnie z zapisami ww. rozporządzenia oraz zarządzenia Nr OK 120.12.2015 Wójta Gminy Bobrowniki, konto 800 wykazuje na koniec roku saldo Ma, które oznacza stan funduszu jednostki. Saldo konta 860 wyraża na koniec roku obrotowego wynik finansowy jednostki, saldo Wn- stratę netto, saldo Ma - zysk netto.*

Przyczyną powyższej nieprawidłowości były uwarunkowania techniczne programu komputerowego przyjętego do stosowania w jednostce. Zgodnie z wyjaśnieniami, program komputerowy, który używany jest w Urzędzie Gminy do bieżącego księgowania operacji jest tak skonstruowany, że dla każdego oddziału księgowego prowadzone są odrębne dzienniki księgowania. Zamykając księgi rachunkowe program nie rozlicza sald kont, które występują zarówno w jednym jak i w drugim oddziale lecz wykazuje salda poszczególnych oddziałów księgowych.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej należały do obowiązków pracowników Referatu Planowania i Finansów. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Barbara Ferdyn – Skarbnik Gminy Bobrowniki.

Wniosek nr 4

Zapewnić prawidłowe prowadzenie ewidencji księgowej Urzędu Gminy Bobrowniki w zakresie kont 800 i 860, stosownie do zasad funkcjonowania ww. kont określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.) oraz zarządzenia Nr OK 120.12.2015 Wójta Gminy Bobrowniki z dnia 23 marca 2015 r. w sprawie wprowadzenia jednolitego tekstu polityki rachunkowości dla Urzędu Gminy Bobrowniki ze zmianami.

- *W bilansach z wykonania budżetu Gminy Bobrowniki sporządzonych na dzień 31 grudnia 2014 r. i 31 grudnia 2015 r. nieprawidłowo wykazano zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek. Naruszono tym art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem ustawy o rachunkowości przez zobowiązania krótkoterminowe rozumie się ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub część tych pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Natomiast zgodnie z treścią ww. rozporządzenia, z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządza się bilans zawierający informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 9 do rozporządzenia.*

Powyższe stwierdzono w bilansach:

- za 2014 r. (sporządzonym w dniu 8 maja 2015 r.), w którym wykazano zobowiązania krótkoterminowe w kwocie 362.970,82 zł, zamiast w wysokości 1.178.664,00 zł, różnicę w kwocie 815.693,18 zł wykazano w zobowiązaniach długoterminowych.

- za 2015 r. (sporządzonym w dniu 31 marca 2016 r.), w którym wykazano zobowiązania krótkoterminowe w kwocie 416.638,62 zł, zamiast w wysokości 1.510.944,99 zł, różnicę 1.094.306,37 zł wykazano w zobowiązaniach długoterminowych.

W dniu 24 maja 2016 r. sporządzono skorygowany bilans z wykonania budżetu za 2015 r. Dane w zakresie wysokości zobowiązań krótkoterminowych niezbędnych do wykazania w sprawozdaniach finansowych przygotowała p. Barbara Ferdyn – Skarbnik Gminy Bobrowniki.

Bilanse z wykonania budżetu sporządzone wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. i 31 grudnia 2015 r. zostały podpisane przez: p. Arkadiusza Ziembę – Wójta Gminy Bobrowniki oraz p. Barbarę Ferdyn – Skarbnika Gminy Bobrowniki.

Wniosek nr 5

Sporządzając bilans z wykonania budżetu Gminy Bobrowniki, przestrzegać prawidłowego podziału zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na krótkoterminowe i długoterminowe, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.).

W zakresie wynagrodzeń:

- *W 2014 r. od 1 kwietnia przyznano p. Agnieszce Pilarek - Słabikowskiej – byłemu Zastępcy Wójta Gminy Bobrowniki dodatek specjalny na czas określony, tj. do końca kadencji Wójta Gminy Bobrowniki na lata 2010 - 2014 bez wskazania uzasadnienia okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub wskazania powierzenia dodatkowych zadań. Zgodnie z art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.) pracownikowi samorządowemu może zostać przyznany dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań. Dodatek przyznano w kwocie 2.624,00 zł miesięcznie na podstawie pisma nr OK.2122.12.2014/37 z dnia 20 marca 2014 r. Powyższy dodatek był wypłacany do dnia ustania stosunku pracy. Pismo podpisał p. Arkadiusz Ziemia – Wójt Gminy Bobrowniki.*

Zadania w zakresie prowadzenia spraw z zakresu kadr pracowników Urzędu w tym m.in. prowadzenie akt osobowych oraz spraw związanych ze stosunkiem pracy pracowników urzędu Kierownika Referatu Organizacyjnego. Nadzór nad referatem sprawowała p. Wacława Kocot – były Sekretarz Gminy Bobrowniki.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Bobrowniki, odpowiedzialnymi za prawidłowe prowadzenie spraw kadrowych stosownie do art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- *W latach 2014 - 2015 p. Agnieszce Pilarek – Słabikowskiej – byłemu Zastępcy Wójta Gminy Bobrowniki nieprawidłowo naliczono i wypłacono dodatek specjalny przyznany z dniem 1 kwietnia 2014 r. na podstawie pisma nr OK.2122.12.2014/37 z dnia 20 marca 2014 r. na czas określony, tj. do końca kadencji Wójta Gminy Bobrowniki na lata 2010 - 2014. Zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.), kadencja rady gminy trwa 4 lata licząc od dnia wyboru. Dodatkowo zgodnie z art. 26 ust. 2 ww. ustawy kadencja wójta rozpoczyna się w dniu rozpoczęcia kadencji rady gminy lub wyboru go przez radę gminy i upływa z dniem upływu kadencji rady gminy.*

Kadencja Wójta jest zatem uzależniona od kadencji rady gminy, która zgodnie z przywołanym art. 16 ww. ustawy upłynęła w dniu 21 listopada 2014 r.

Art. 29 ust. 1 ww. ustawy stanowi jedynie, że po upływie kadencji wójta pełni on swoją funkcję do czasu objęcia obowiązków przez nowo wybranego wójta albo osobę, którą Prezes Rady Ministrów wyznaczył do pełnienia funkcji wójta.

Zarządzeniem Nr OK.120.11/2015 Wójta Gminy Bobrowniki z dnia 23 marca 2015 r. z dniem 23 marca 2015 r. p. Agnieszka Pilarek – Słabikowską odwołano ze stanowiska Zastępcy Wójta Gminy Bobrowniki.

Pomimo upływu kadencji Wójta Gminy Bobrowniki w dniu 21 listopada 2014 r. p. Agnieszka Pilarek - Słabikowskiej – byłemu Zastępcy Wójta Gminy Bobrowniki, jako jeden ze składników wynagrodzenia naliczany i wypłacony był ww. dodatek specjalny do czasu upływu okresu wypowiedzenia, tj. do dnia 31 maja 2015 r.

Dodatek specjalny wypłacany był do dnia 29 stycznia 2015 r.: za miesiące listopad i grudzień 2014 r. oraz 29 dni miesiąca stycznia 2015 r. Wypłatę dodatku specjalnego wstrzymano w okresie od lutego do kwietnia 2015 r.

Zgodnie z oświadczeniem Wójta Gminy Bobrowniki z dnia 1 kwietnia 2015 r. poinformowano pracownika o upływie okresu wypowiedzenia i ustania stosunku pracy z dniem 31 maja 2015 r. a także zwolnieniu z obowiązku świadczenia pracy z zachowaniem dotychczasowego prawa do wynagrodzenia. Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Gminy Bobrowniki na ustne polecenie p. Wacławy Kocot – byłego Sekretarza Gminy Bobrowniki na podstawie w/w pisma wypłacono wyrównanie – dodatku specjalnego – za miesiące styczeń - kwiecień 2015 r. oraz wypłacono dodatek specjalny za miesiąc maj 2015 r.

Prowadzenie kartotek pracownika należało do obowiązków Kierownika Referatu Organizacyjnego. Nadzór nad Referatem sprawowała p. Wacława Kocot – były Sekretarz Gminy Bobrowniki.

Listy płac za ww. miesiące, na podstawie których wynagrodzenie byłego Zastępcy Wójta Gminy Bobrowniki zostało wypłacone wraz z dodatkiem specjalnym sporządził Zastępca Kierownika Referatu Planowania i Finansów. Nadzór w tym zakresie sprawuje p. Barbara Ferdyn – Skarbnik Gminy Bobrowniki.

Zatwierdzenia pod względem merytorycznym list płac za miesiące listopad i grudzień 2014 r. oraz styczeń i maj 2015 r. dokonała p. Wacława Kocot – były Sekretarz Gminy Bobrowniki, za miesiąc maj 2015 r. na podstawie której byłemu Zastępcy Wójta Gminy Bobrowniki – p. Agnieszka Pilarek - Słabikowskiej wypłacono wyrównanie z tyt. dodatku specjalnego za miesiące styczeń - kwiecień 2015 r. dokonał Kierownik Referatu Organizacyjnego i Kadr.

Zatwierdzenia list płac do wypłaty dokonali: za miesiące listopad i grudzień 2014 r. p. Agnieszka Pilarek - Słabikowskiej – były Zastępca Wójta Gminy Bobrowniki, za miesiąc styczeń 2015 r. p. Wacława Kocot – były Sekretarz Gminy Bobrowniki, za miesiąc maj 2015 r. na podstawie której wypłacono p. Agnieszka Pilarek - Słabikowskiej wynagrodzenie którego składnikiem był dodatek specjalny, a także wypłacono wyrównanie z tyt. dodatku specjalnego za miesiące styczeń - kwiecień 2015 r. - p. Arkadiusz Ziemia – Wójt Gminy Bobrowniki.

Wniosek nr 7

Podjąć działania w celu dobrowolnego zwrotu do budżetu równowartości nieprawidłowo wypłaconego dodatku specjalnego dla byłego Zastępcy Wójta Gminy Bobrowniki, a w przypadku braku dobrowolnej wpłaty, rozważyć

możliwość wyegzekwowania wpłat od osób odpowiedzialnych za przyznanie i wypłacenie w oparciu o zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 z późn. zm.).

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Bobrowniki, w zakresie prawidłowego naliczania i wypłacania poszczególnych składników wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy Bobrowniki zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1786 z późn. zm.), przepisami ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 902 z późn. zm.) oraz postanowieniami zarządzenia Wójta Gminy Bobrowniki – Regulaminu Wynagradzania Pracowników Urzędu Gminy Bobrowniki, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartego w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4** ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego

Z-ca PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Krzysztof Róg